

Πέτρος Ι. Παραράς

RES PUBLICA II

Δικαιώματα του ανθρώπου

Η Ευρωπαϊκή Διάσταση

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
ΑΘΗΝΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

RES PUBLICA
II
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<i>Αυτοτελή έργα του ιδίου</i>	VII
<i>Συντομογραφίες</i>	IX
<i>Πρόλογος</i>	XV
<i>Μελέτες</i>	
<i>1. Η ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας (άρθρο 5 § 1 εδ. α' Συντ.).</i>	1
<i>2. Το εκ Συντακτικών Πράξεων απαράδεκτον της αιτήσεως ακυρώσεως.</i>	105
<i>3. Ο αφορισμός χώρου δια την ανέγερσιν δημοσίου κτιρίου. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 2952/1975.</i>	129
<i>4. Η ελευθερία της εργασίας και το δικαίωμα προς εργασίαν του άρθρου 22 § 1 του Συντάγματος (Με αφορμή την ΣΕ 458/1979).</i>	135
<i>5. Le contentieux administratif de la protection des biens culturels en droit hellénique.</i>	159
<i>6. Ο σύγχρονος ατομισμός ως θεωρία εξανθρωπισμού.</i>	171
<i>7. Η αξιοκρατία ως επαναστατική αρχή.</i>	175
<i>8. Η επιστροφή της γαλλικής πολιτικής θεωρίας στον ατομικισμό. Η απόρριψη του εξισωτισμού.</i>	179
<i>9. Οι φορείς των κοινωνικών παροχών.</i>	207
<i>10. Ιδιωτική πρωτοβουλία και κοινωνικά δικαιώματα.</i>	225
<i>11. Η επιστροφή του εθνικισμού.</i>	229
<i>12. Η συνταγματικότητα των υπογείων σταθμών αυτοκινήτων.</i>	235
<i>13. Η συνταγματική περιπέτεια του Μεγάλου Μουσικής. Το πολιτιστικό περιβάλλον σε υποβάθμιση.</i>	243

14. Αντισυνταγματική η κατάργηση του νομικού πλαισίου ασκήσεως επαγγέλματος. Άρθρα 5 § 1 και 16 § 7 του Συντάγματος. Παρατηρήσεις στα Πρακτικά Επεξεργασίας 663/1994 και 9/1995.	257
15. Το άρθρο 72 § 1 του Συντάγματος δεν καλύπτει και νόμους περί κοινωνικών δικαιωμάτων. Παρατηρήσεις στην ΟλΣΕ 2304/1995.	267
16. <i>Les acteurs des prestations sociales. Le cadre constitutionnel européen.</i>	271
17. Ο συνταγματικός θεσμός της Υψηγείας.	289
18. Το κοινωνικό δικαίωμα για αξιοπρεπή κατοικία. Αξιοπρέπεια του ανθρώπου και έλεγχος της συνταγματικότητας του νόμου. Παρατηρήσεις με αφορμή την ΟλΣΕ 173/1998.	293
19. Το κεκτημένο του ευρωπαϊκού συνταγματικού πολιτισμού. Τα όρια του αναθεωρητικού οργάνου στο χώρο των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.	319
20. Η αναβάθμιση του ρόλου της οικογένειας στο κοινωνικό κράτος δικαίου.	343
21. Δικαιώματα του παιδιού.	351
22. Οικογένεια.	355
23. <i>Charia</i> ή <i>shari'a</i> ή "Νόμος" του Ισλάμ.	357
24. Η ΕΣΔΑ δεν εμπίπτει στο άρθρο 28 § 1 Συντάγματος. Σχόλιο στην ΣΕ 3880/2002.	365
25. <i>Le droit à un logement décent. Dignité de l'homme et contrôle de constitutionnalité de la loi. En marge de l'arrêt du Conseil d'État hellénique 173/1998 (Assemblée plénière).</i>	369
26. Ολυμπιακοί αγώνες. Ζητήματα προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου.	389
27. Η καθιέρωση της προστατευομένης εμπιστοσύνης ως συνταγματικής αρχής. Εισαγωγή.	397
28. Η νομική φύση της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.	407
29. Αμερικανική Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. <i>American Convention on Human Rights. Convention interaméricaine des Droits de l'Homme.</i>	421
30. <i>La Palabre.</i>	425
31. Τρίτος Κόσμος. <i>Tiers - monde.</i>	427
32. Ο Αφρικανικός Χάρτης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Λαών. <i>African Charter on Human and Peoples' Rights. La Charte africaine des droits de l'homme et des peuples.</i>	431

33. <i>Laïcité</i> - Λαϊκότης.	435
34. Θεμιτές οι διακρίσεις λόγω φύλου και μετά την συνταγματική αναθεώρηση του 2001. Σχόλιο στην ΟλΣΕ 1986/2005. <i>Chronique de la misogynie juridique disparue.</i>	445
35. Η αρνητική ελευθερία της συνένωσης.	455
36. Η ευρωπαϊκή δικαίωση της μειοψηφίας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Υπόθεση Μαμιδάκης κατά Ελλάδα [ΕυρΔΔΑ, απόφαση της 11 ^{ης} Ιανουαρίου 2007].	457
37. Τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια στην Ευρώπη.	461
38. <i>Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Égalité. HALDE.</i>	465
39. Ομογονεϊκότητα. <i>Homoparentalité.</i>	467
40. <i>Lois mémorielles.</i>	469
41. Η ευαισθησία του Κωνσταντίνου Καραμανλή για μια αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.	473
42. Αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και πολεοδομικό κεκτημένο. Σκέψεις με αφορμή την ΟλΣΕ 123/2007.	481
43. <i>Salafisme.</i>	519
44. <i>Wikipedia.</i>	523
45. <i>Novlangue.</i>	527
46. Η αδύνατη οικουμενικότητα των δικαιωμάτων του ανθρώπου.	531
47. <i>Exception culturelle.</i> Πολιτισμική εξαίρεση ή ιδιαιτερότητα.	553
48. <i>L'impossible universalité des droits de l'homme.</i>	561
49. Δημιουργισμός και θρησκευτική ελευθερία.	581
50. <i>La réticence européenne au regard des discriminations positives.</i>	599
51. Παρενόχληση. <i>Harcèlement, harassment.</i>	613
52. <i>Le droit à la sécurité.</i>	619
53. <i>La culture constitutionnelle européenne en crise.</i>	631
54. Η «Αραβική Άνοιξη» σέβεται την Σαρία.	643
55. Το Ευρωπαϊκό Δίκαιο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.	653
56. Δωρεάν η παιδεία και στα Πανεπιστήμια;	691
57. Ανάκληση συντελεσθείσης απαλλοτριώσεως υπέρ του ΕΟΤ.	703
Ευρετήριο καθ' ύλην.	723
Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.	745

RES PUBLICA
I
ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
<i>Αυτοτελή έργα του ιδίου</i>	VII
<i>Πρόλογος</i>	IX
<i>Μελέτες</i>	
<i>1. Η θεμελιώδης αρχή του Κράτους δικαίου.</i>	1
<i>2. Κριτήρια διακρίσεως δημοσίας υπηρεσίας και νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου. Η νομική φύσις του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου.</i>	57
<i>3. Το χρονικόν επανόδου εις την Δημοκρατίαν.</i>	85
<i>4. Η ολοκλήρωσις των δημοκρατικών διαδικασιών.</i>	93
<i>5. Η νέα συνταγματική τάξις.</i>	105
<i>6. Αι μεταβατικά διατάξεις του Συντάγματος. Ερμηνεία του άρθρου 111 § 2.</i>	121
<i>7. Η εφαρμογή του άρθρου 44 § 1 του Συντάγματος.</i>	133
<i>8. Το δημοψήφισμα κατά το άρθρον 44 § 2 του Συντάγματος.</i>	143
<i>9. Η κανονιστική αρμοδιότης των Υφυπουργών.</i>	157
<i>10. Το κύρος και η νομιμότης των διοικητικών πράξεων. Παρατηρήσεις εις την ΑΠ 945/1975.</i>	173
<i>11. Ο θεσμός των νόμων - πλαισίων και η αντισυνταγματική επιβολή εξισωτικών δασμών μετά το νέον Σύνταγμα.</i>	177
<i>12. Το κρίσιμον νομικόν καθεστώς των διοικητικών πράξεων και η αρμοδιότης του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου επί σχετικής αμφισβήτησεως. Παρατηρήσεις επί της υπ' αριθμ. 1003/1976 αποφάσεως του Αρείου Πάγου.</i>	205
<i>13. Ο χρόνος καταλύσεως της δικτατορικής Κυβερνήσεως. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 4611/1976.</i>	221

14. Το πρόβλημα της ισχύος της <i>vacatio legis</i> και επί των κανονιστικών πράξεων της Διοικήσεως. Παρατηρήσεις εις την ΑΠ 688/1977.	225
15. Κριτική παρουσίαση του Τόμου. « <i>Institut d'Études Européennes: La Grèce et la Communauté - Problèmes posés par l'adhésion</i> ».	235
16. Η ανύπαρκτος εκ του Συντάγματος εξουσία των Υπουργών προς εκτέλεσιν των νόμων. Παρατηρήσεις εις την ΣΕ 2714/1979.	241
17. Η αρχή της δημοσιότητας και η κυβερνητική παρουσία στη Βουλή. Ερμηνεία του άρθρου 66 του Συντάγματος.	247
18. Η απόρριψις νομοσχεδίου από την Βουλή. Περιπτώσεις.	291
19. Συνταγματικές ελευθερίες και αυθαίρετες κυβερνητικές πράξεις. Αναφορά στο πρόβλημα της νομοθετήσεως με αυθαίρετες υπουργικές αποφάσεις.	299
20. Η διαδικασία άρσεως της εμπολέμου καταστάσεως με την Αλβανία. Συνταγματικά ζητήματα.	321
21. Η επιστροφή του <i>corporatisme</i> στη Γαλλία. Η κρίση της αντιπροσωπευτικής εντολής.	341
22. Η οργάνωση των δικαστηρίων με ειδικούς νόμους. Παρατηρήσεις στην ΣΕ 3898/1988.	359
23. Παραγωγή κανόνων δικαίου από την Κυβέρνηση. Σχόλια σε κείμενο του Β. Ρώτη στην <i>ΕπιθΔημΔικ</i> του 1962.	365
24. Η νομιμότητα της δεύτερης Κυβερνήσεως Ζολώτα (13 Φεβρουαρίου - 8 Απριλίου 1990).	375
25. Ο δικαστικός έλεγχος των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου. Παρατηρήσεις στην ΟλΣΕ 3636/1989.	379
26. <i>Le retour du corporatisme en France. La crise du mandat représentatif</i> .	395
27. Οι αρμοδιότητες των Υφυπουργών. Μεταμορφώσεις του άρθρου 83 § 2 Συντάγματος.	411
28. <i>Le contrôle juridictionnel des Actes de contenu législatif du Président de la République (Art. 44 par. 1 de la Constitution hellénique)</i> .	417
29. Το τέλος των αυθαίρετων υπουργικών αποφάσεων.	431
30. Οι περιορισμένες εξουσίες της αναθεωρητικής Βουλής.	441
31. Φιλελευθερισμός και κοινωνική δικαιοσύνη. Εισαγωγικές σκέψεις.	457
32. Ο διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης.	473

33. Η Επιτροπή Ακροάσεων της Βουλής. Σκέψεις για την περιοχή ισχύος του Κανονισμού της Βουλής.	477
34. Η δεσμευτικότητα των Πρακτικών επεξεργασίας διαταγμάτων.	489
35. Η απαράδεκτη καθυστέρηση του Εκλογοδικείου.	523
36. Η επιστροφή του δυαδικού κοινοβουλευτισμού.	527
37. Ποιοι βουλευτές καταψηφίζουν την Κυβέρνηση.	539
38. Το Άμστερνταμ και το Σύνταγμα.	543
39. Η ερμηνευτική διεύρυνση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου. Ως προς την άρση της αμφισβήτησης για την έννοια διατάξεως τυπικού νόμου. Παρατηρήσεις στην ΑΕΔ 27/1999.	547
40. Αυτοτελή και μη αυτοτελή κανονιστικά διατάγματα.	555
41. <i>Le principe de subsidiarité en droit public hellénique.</i>	559
42. <i>Droit administratif et subsidiarité – Grèce.</i>	567
43. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας του νόμου στο στόχαστρο της αναθεώρησης.	575
44. Το Δημόσιο Δίκαιο στον Καναδά. Εισαγωγικό Σημείωμα.	581
45. Η υποβάθμιση της εξωτερικής νομιμότητας των διοικητικών πράξεων. Ένα νέο πλήγμα κατά του Κράτους δικαίου; Σχόλια στις ΣΕ 2076/2000 και 4231/2000 του Δ' Τμήματος.	585
46. <i>La Démocratie continue</i> [η διαρκής Δημοκρατία].	601
47. Η νομολογιακή ερμηνεία του άρθρου 93 § 4 του Συντάγματος. Παρουσίαση της αποφάσεως ΣτΕ 3195/2000.	611
48. <i>Henry de Bracton (1216-1268).</i>	617
49. <i>État légal</i> (Κράτος νόμου).	621
50. Και μια περιττή απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ο μη έλεγχος της εξωτερικής νομιμότητας των διοικητικών πράξεων από την ΟλΣΕ 530/2003.	627
51. <i>Multilatéralisme - Multilateralism.</i>	633
52. Η συμμετοχική Δημοκρατία.	637
53. <i>Effectivité – Efficacité.</i> “Δραστικότητα” και “αποτελεσματικότητα” του κανόνα δικαίου.	655
54. Αγία Πετρούπολη (<i>Saint-Petersbourg [1703-1914] → Petrograd [1914-1924] → Leningrad [1924-1991] → Saint-Petersbourg [1991→]</i>), νέα αλλαγή του ονόματος κατόπιν δημοψηφίσματος).	665

---

55. <i>Démocratie de proximité – Justice de proximité – Police de proximité.</i>	669
56. Μετά την αλλαγή ηγεσίας ο πρωθυπουργός οφείλει να παραιτηθεί.	675
57. Νόμος της Επταετίας (<i>Septennial Act</i>).	681
58. Η συνταγματική αρχή της επικουρικότητας.	685
59. Ο εφεξής “ιδιότυπος εκλογικός νόμος”.	687
60. Η επικαιρότητα του <i>Carl Schmitt</i> .	695
61. Προϋποθέσεις καλής νομοθέτησης. Εισαγωγικό Σημείωμα.	699
62. <i>Isaiah Berlin</i> .	703
63. <i>Souverainisme</i> .	707
64. <i>La démocratie participative</i> .	719
65. <i>Carl Schmitt</i> (συνέχεια).	731
66. Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών.	735
67. Η αυτή ψήφος άχρηστη και συγχρόνως πολύτιμη σε δύο Ανώτατα Δικαστήρια. Στο ΑΕΔ δεν ισχύει η αρχή της αμεροληψίας;	743
68. Κωλύματα εκλογής βουλευτών σε περίπτωση πρόωρης διάλυσης της Βουλής. Σχόλια στην ΑΕΔ 11/2010.	747
69. <i>Carl Schmitt - Juan Donoso Cortés</i> .	753
Ευρετήριο καθ’ ύλην.	759